

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.1.3.2024

**Pan
Jan Pyś
Dyrektor Urzędu Żeglugi Śródlądowej
we Wrocławiu**

Urząd Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu
ul. Podwale 62
50-010 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/001 – „Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. – wykonanie planu finansowego
Urzędu Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu, ul. Podwale 62, 50-010 Wrocław ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Pyś, Dyrektor Urzędu Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu od 1 kwietnia 2008 r. ² .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Mariusz Orawczak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/4/2024 z dnia 3 stycznia 2024 r.2. Karolina Pawlun, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/6/2024 z dnia 3 stycznia 2024 r.3. Paweł Potemski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/5/2024 z dnia 3 stycznia 2024 r. <p>(akta kontroli: str. 1-4)</p>

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2023 r. Urzędu Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności.
Zakres kontroli	<p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2023 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p> <p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none">– analizy realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,– szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,– kontroli prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych oraz analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,– analizy stanu zobowiązań,

¹ Dalej także: UŻŚ lub Urząd.

² Dalej: Dyrektor.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

- szczegółowej kontroli wybranych zapisów i dokumentów księgowych,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego na 2023 r. Urzędu Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu.

Wydatki budżetu państwa w kwocie 4 688,1 tys. zł zostały wykonane na zaplanowanym (ze zmianami) poziomie. W ramach kontroli zbadano 13,5% wydatków budżetu państwa zrealizowanych przez UŻŚ. Na tej podstawie stwierdzono, że środki publiczne wykorzystano celowo i gospodarnie.

Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2023 r. nie został jednak zamieszczony na stronie internetowej Urzędu, co było niezgodne z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁵. W wybranym do badania postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, o wartości mniejszej niż 130,0 tys. zł, prowadzonym na podstawie wewnętrznych regulacji jednostki, doszło do ich naruszenia (termin składania ofert określono na trzy zamiast siedmiu dni), jednakże jego przedmiot został wykonany terminowo i zgodnie z umową.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez UŻŚ sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym sporządzono sprawozdania budżetowe oraz z zakresu operacji finansowych, które przekazywały prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań za 2023 r.

Analiza porównawcza dochodów budżetowych UŻŚ nie wykazała nieprawidłowości.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Dochody UŻŚ w 2023 r. wyniosły 133,5 tys. zł, tj. o 23,7% mniej niż przewidziano na ten rok w ustawie budżetowej⁷ (175,0 tys. zł) oraz o 17,3% mniej niż dochody wykonane w 2022 r. (161,4 tys. zł).

Na powyższe kwoty dochodów w 2023 r. (Dział 600 – Transport i łączność; Rozdział 60042 – Urzędy żeglugi śródlądowej) składały się: [1] wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów (§ 0610) w kwocie 98,9 tys. zł⁸, tj. o 29,4% mniej niż

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2023 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm.; dalej: pzp.

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Ustawa budżetowa na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 256, ze zm.); dalej: ustawa budżetowa na 2023 r.

⁸ Co stanowiło 74,1% dochodów ogółem.

zaplanowano na ten rok oraz [2] wpływy z różnych opłat (§ 0690) w kwocie 34,6 tys. zł⁹, tj. o 1,1% mniej niż zaplanowano.

Znaczną zmianę dochodów w stosunku do roku poprzedniego odnotowano we wpływach z opłat § 0610 (obniżenie o 27,4%) oraz różnych opłat § 0690 (zwiększenie o 37,8%). Związane to było ze:

- spadkiem wpływów z opłat za: egzaminy oraz wydawanie świadectw i patentów w służbie pokładowej i maszynowej żeglugi śródlądowej; wydawaniem zaświadczeń z czynności pomiaru statku oraz wydawaniem i przedłużaniem świadectw pomiarowych; wydawaniem dokumentów bezpieczeństwa statku;
- wzrostem wpływów z opłat za: wydawanie żeglarskiej książeczki pracy¹⁰ członka załogi statku żeglugi śródlądowej oraz weryfikacją i zatwierdzaniem wpisów w ŻKP; czynnościami związanymi z prowadzeniem rejestru polskich statków żeglugi śródlądowej (wpis statku do rejestru, zmiany w rejestrze, odpisy z rejestru, itp.).

Należności do zapłaty UŻŚ na koniec 2023 r. wyniosły 280,8 tys. zł (w całości były zaległościami netto), wobec braku należności w 2022 r. Na powyższą kwotę składały się wpływy z różnych dochodów (§ 0970), powstałe w wyniku naliczenia kar umownych¹¹ w związku z opóźnieniem w wydaniu przedmiotu umowy (145,8 tys. zł) oraz z tytułu odstąpienia przez UŻŚ od umowy z winy wykonawcy (135,0 tys. zł).

(akta kontroli: str. 55-70, 278-282, 290-292)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Wydatki budżetu państwa

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Wydatki UŻŚ w 2023 r. wyniosły 4 688,1 tys. zł, tj. o 3,7% więcej niż w 2022 r. (4 522,7 tys. zł) oraz o 3,1% więcej od przewidzianego poziomu wydatków w ustawie budżetowej na 2023 r. (4 549,0 tys. zł). Zmiany w planie wydatków UŻŚ wpływające na ich zwiększenie (o 139,8 tys. zł) wynikały z decyzji Ministra Finansów¹² oraz Ministra Infrastruktury¹³. Zrealizowane wydatki stanowiły 99,99% kwot przewidzianych w planie po zmianach (4 688,8 tys. zł).

Największe pozycje w planie wydatków UŻŚ na 2023 r. stanowiły: wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej (42,8%) w kwocie 2 004,4 tys. zł (o 18,1% więcej niż w 2022 r. oraz 100,0% planu po zmianach na 2023 r.), opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe (11%) w kwocie 517,6 tys. zł (o 1,1% mniej niż w 2022 r.), składki na ubezpieczenia społeczne (10%) w kwocie 473,7 tys. zł (o 2,3% mniej niż w 2022 r. oraz 100,0% planu po zmianach na 2023 r.), a także wynagrodzenia osobowe pracowników (8,1%) w kwocie 379,6 tys. zł (o 17,0% więcej niż w 2022 r. oraz 100% planu po zmianach na 2023 r.).

W porównaniu do roku poprzedniego największy wzrost wydatków nastąpił z tytułu:

- zakupu środków żywności (z 7,1 tys. zł w 2022 r. do 12,0 tys. zł w 2023 r., tj. o 69%), co wynikało m.in. ze wzrostu inflacji oraz poniesionych kosztów wody

⁹ Co stanowiło 25,9% dochodów ogółem.

¹⁰ Dalej: ŻKP.

¹¹ Umowa nr 17/2021 zawarta w dniu 30 sierpnia 2021 r. na zaprojektowanie i dostawę statku inspekcyjnego wraz z wyposażeniem.

¹² Decyzja nr MR/BP6.4143.18.2.2023.ZUB z 21 sierpnia 2023 r.

¹³ Decyzje nr 69.3122.2.2.2023.ZW z 28 września 2023 r. oraz 69.3122.2.7.2023.ZW z 8 grudnia 2023 r.

i artykułów spożywczych związanych z organizacją większej liczby spotkań w siedzibie Urzędu,

- zakupu usług zdrowotnych (z 4,4 tys. zł w 2022 r. do 7,0 tys. zł w 2023 r., tj. o 59%) i wynikał m.in. ze wzrostu liczby pracowników skierowanych na badania¹⁴ okresowe oraz wstępne, a także ze wzrostu cen usług medycznych¹⁵,
- zakupu usług pozostałych (z 223,6 tys. zł w 2022 r. do 282,1 tys. zł w 2023 r., tj. o 26%) i wynikał m.in. z zakupu opracowania służącego analizie celowości budowy nowej siedziby UŻŚ (10,0 tys. zł), skierowania pracowników na dodatkowe kursy prawa jazdy umożliwiające zdobycie uprawnień do prowadzenia samochodów z przyczepami w celu transportu motorówek inspekcyjnych, przygotowania projektów dokumentów kwalifikacyjnych¹⁶, opłacenia projektów: ŻKP oraz dziennika pokładowego statku wraz z zabezpieczeniami utrudniającymi ich fałszowanie (29,4 tys. zł).

Największy spadek wydatków, w porównaniu do roku poprzedniego, nastąpił z tytułu:

- szkoleń członków korpusu służby cywilnej (z 11,4 tys. zł w 2022 r. do 0,8 tys. zł w 2023 r., tj. o 93,3%) i był związany z mniejszą liczbą szkoleń w Służbie Cywilnej oraz szkoleń specjalistycznych¹⁷ (w 2022 r. poniesiono zwiększone koszty szkoleń członków korpusu Służby Cywilnej w związku ze zmianami w przepisach – Polski Ład i wytycznymi Szefa Służby Cywilnej),
- wydatków osobowych niezaliczonych do wynagrodzeń (z 96,9 tys. zł w 2022 r. do 30,7 tys. zł w 2023 r., tj. o 68,3%) dotyczących umundurowania oraz indywidualnych środków ochrony osobistej (w latach 2021-2022 poniesiono koszty wynikające ze zmiany zarządzeń dotyczących umundurowania i indywidualnych środków ochrony osobistej),
- zakupów inwestycyjnych (z 279,1 tys. zł w 2022 r. do 150,4 tys. zł w 2023 r., tj. o 46,1%) i wynikał z rezygnacji z zakupu samochodu inspekcyjnego.

UŻŚ nie realizował w 2023 r. wydatków budżetu środków europejskich.

(akta kontroli: str. 302-308, 317-323, 331-363, 631-657)

2.1.1. Rezerwy

W 2023 r. Minister Finansów nie wydał żadnej decyzji zwiększającej plan wydatków UŻŚ o środki pochodzące z rezerwy celowej.

(akta kontroli: str. 126)

2.1.2. Wykonanie zaplanowanych wydatków według grup ekonomicznych

Struktura wydatków Urzędu, według grup ekonomicznych, przedstawiała się w 2023 r. następująco: [1] świadczenia na rzecz osób fizycznych – 30,7 tys. zł (0,7%), tj. o 68,3% mniej niż w 2022 r. (96,9 tys. zł), co stanowiło 100% planu po zmianach; [2] wydatki bieżące jednostek budżetowych – 4 507,0 tys. zł (96,1%), tj. o 8,0% więcej niż w 2022 r. (4 146,7 tys. zł), co stanowiło 99,99% planu po zmianach (4 507,6 tys. zł); [3] wydatki majątkowe – 150,4 tys. zł (3,2%), tj. o 46,1% mniej niż w 2022 r. (279,1 tys. zł), co stanowiło 100% planu po zmianach.

(akta kontroli: str. 331-332)

¹⁴ Osiem osób więcej w porównaniu z rokiem 2022.

¹⁵ Wzrost średnio o 56 zł za badanie w porównaniu z 2022 r.

¹⁶ Kapitana żeglugi śródlądowej, uprawnień do przewozu gazu LNG, uprawnień do przewozu pasażerów (karta ID).

¹⁷ Związanych np. z obsługą radiotelefonów UKF (ultrakrótkie fale radiowe).

2.1.2.1. Wydatki bieżące

W 2023 r. w UZŚ zatrudniano 28 osób (o jedną osobę mniej niż w 2022 r.)¹⁸. Kwota wypłaconych wynagrodzeń wzrosła z 2 164,4 tys. zł w 2022 r. do 2 536,0 tys. zł w 2023 r., tj. o 371,6 tys. zł (17,2%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie, w tym samym okresie wzrosło z 6 161,9 tys. zł do 6 617,4 tys. zł, tj. o 455,5 zł (7,4%).

Wydatki na wynagrodzenia wynikające z umów cywilnoprawnych, innych niż umowy o pracę (§ 4170) wyniosły w 2023 r. 89,5 tys. zł i wynikały z umów zlecenia zawartych z czterema osobami, w tym z dwoma osobami wykonującymi zadania podstawowe¹⁹ (63,1 tys. zł) oraz z dwoma osobami wykonującymi zadania pomocnicze²⁰ (26,4 tys. zł).

Umowy cywilnoprawne z osobami wykonującymi zadania pomocnicze zawarto w zakresie usług sprzątania w delegaturze Kędzierzynie-Koźlu oraz w zakresie ochrony danych osobowych. Natomiast umowy cywilnoprawne z osobami wykonującymi zadania podstawowe zawarto w zakresie kwalifikowanych usług eksperckich.

W UZŚ nie zawierano umów cywilnoprawnych z własnymi pracownikami.

(akta kontroli: str. 111-125, 387-489)

2.1.2.2. Wydatki majątkowe

Pierwotnie w planie inwestycyjnym Urzędu na rok 2023 ujęto wydatki w kwocie 400,0 tys. zł. W związku z bieżącym identyfikowaniem potrzeb UZŚ dokonał w tym planie trzech zmian, które wynikały z nieprzewidzianych sytuacji, niezależnych od Urzędu, tj. niezakończonego postępowania sądowego oraz nierozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zakup samochodu (plan po zmianach wyniósł 150,4 tys. zł).

Wydatki majątkowe UZŚ w 2023 r. wyniosły 150,4 tys. zł (3,3% planu finansowego 2023 r.), tj. o 46,3% mniej niż w 2022 r. (280,0 tys. zł) i stanowiły 100% planu po zmianach. Składały się na nie trzy zaplanowane i zrealizowane zakupy inwestycyjne (§ 6060), tj. zakup dodatkowego wyposażenia łodzi inspekcyjnej (90,2 tys. zł), zakup wyposażenia sali konferencyjnej (49,5 tys. zł) oraz zakup zestawu drukarek (10,7 tys. zł). Zrealizowano przewidziany na 2023 r. zakres rzeczowy zaplanowanych zadań.

(akta kontroli: str. 331-332, 336-363, 490-492)

2.1.3. Zobowiązania

Na koniec 2023 r. UZŚ w sprawozdaniu Rb-28 wykazał zobowiązania w łącznej kwocie 219,2 tys. zł, przy czym nie zawierało ono zobowiązań wymagalnych. Na powyższą kwotę składały się zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego (§ 4040 – 167,5 tys. zł) oraz związanych z nim składek na ubezpieczenie społeczne (§ 4110 – 29,2 tys. zł) i składek na Fundusz Pracy (§ 4120 – 3,0 tys. zł), zakupu materiałów i wyposażenia (§ 4210 – 6,4 tys. zł), zakupu usług pozostałych (§ 4300 – 11,0 tys. zł), opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych (§ 4360 – 1,8 tys. zł) i wpłat na PPK finansowanych przez podmiot zatrudniający (§ 4710 – 0,3 tys. zł). Tytuły i kwoty zobowiązań wykazane w ww. sprawozdaniu były zgodne z ewidencją księgową.

(akta kontroli: str. 294-305, 493-495)

¹⁸ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych (etaty).

¹⁹ Jako zadania „podstawowe” należy rozumieć wykonywanie pracy w komórkach merytorycznych.

²⁰ Jako zadania „pomocnicze” należy rozumieć wykonywanie pracy w komórkach obsługowych.

2.1.4. Wydatki niewygasające

W 2023 r. w UŻŚ nie wystąpiły wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego.

(akta kontroli: str. 302-305)

2.1.5. Wyniki szczegółowego badania wydatków

Szczegółowym badaniem NIK objęła 44 dowodów księgowych opiewających na wydatki w łącznej kwocie 634,2 tys. zł, z tego wydatki w kwocie 614,2 tys. zł wybrane zostały przy wykorzystaniu metody statystycznej MUS²¹ na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów odpowiadających pozapłacowemu wydatkom budżetowym w ramach pozostałych grup ekonomicznych o wartości powyżej 1,0 tys. zł. Natomiast wydatki w kwocie 20,0 tys. zł dobrane celowo (jeżeli wydatek z wylosowanej próby był mniejszy niż wartość dokumentu płatniczego, sprawdzeniu podlegała cała operacja gospodarcza wyszczególniona w dokumencie płatniczym, a różnicę pomiędzy kwotą wylosowaną do badania a kwotą zbadaną wyszczególniona została jako dobór celowy).

Badanie ww. próby wykazało, że wydatki były celowe, ponoszono je zgodnie z obowiązującym prawem, a także zostały rzetelnie skalkulowane. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności, które skutkowałyby naliczeniem odsetek.

(akta kontroli: str. 364-397, 446-489, 494-506, 604-628, 631-652)

2.2. Zamówienia publiczne

W UŻŚ opracowano plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2023 r. i stosownie do art. 23 ust. 1 pzp, zamieszczono go w Biuletynie Zamówień Publicznych²², ale nie opublikowano na stronie internetowej Urzędu, co zostało szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Na 2023 r. w UŻŚ zaplanowano jedno zamówienie publiczne o wartości powyżej 130,0 tys. zł, do którego zastosowanie miały przepisy pzp. Dotyczyło ono zadania o nazwie *Dostawa samochodu z napędem 4x4* o łącznej szacowanej wartości 223,5 tys. zł. Postępowanie unieważniono ze względu na brak złożonych ofert.

Szczegółowej analizie poddano jedno zamówienie publiczne (o największej wartości) spośród 157 udzielonych w 2023 r. zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł, na które wydatkowano środki finansowe w tym roku. Do poddanego badaniu postępowania miał zastosowanie przyjęty w UŻŚ Regulamin udzielania zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów ustawy pzp²³. Przedmiotem zamówienia był „Zakup i montaż dodatkowego wyposażenia łodzi inspekcyjnej Inspektor 41 użytkowanej w Urzędzie Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu Delegatura w Kędzierzynie-Koźlu”. Ogłoszenie o zapytaniu ofertowym, które zawierało elementy określone w Regulaminie, zamieszczono 31 maja 2023 r. na stronie internetowej Urzędu. Termin składania ofert wyznaczono na 2 czerwca 2023 r., co było niezgodne z Regulaminem i zostało szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Za realizację przedmiotu umowy, strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w maksymalnej wysokości 95,0 tys. zł brutto. Ze względu na niesprzyjające warunki atmosferyczne nie przeprowadzono odbioru przedmiotu umowy „na wodzie”. Strony umowy uznały umowę za wykonaną w terminie i zaakceptowały płatność na poziomie 95%, tj. 90,2 tys. zł brutto. Pozostała kwota, tj. 4,8 tys. zł brutto zostanie zapłacona

²¹ Ang.: Monetary Unit Sampling – próbkowanie według jednostek pieniężnych.

²² Dalej: BZP.

²³ Wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Urzędu Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu nr 5/2023 z dnia 2 lutego 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych w Urzędzie Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu; dalej: Regulamin.

po dokonaniu właściwego odbioru zakupionej usługi (co wynikało z protokołu odbioru dostawy/usługi).

Realizacja zamówienia była zgodna z treścią zawartej umowy. Wysokość wynagrodzenia po przeprowadzeniu odbioru przedmiotu umowy „na wodzie” (według zapisów z protokołu odbioru dostawy/usługi – orientacyjnie marzec-kwiecień 2024 r.) i wypłacie pozostałych 5% wartości umowy będzie zgodna z treścią zawartej umowy.

(akta kontroli: str. 507-603, 629-630)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2023 r. nie został zamieszczony na stronie internetowej Urzędu, do czego zobowiązywał art. 23 ust. 1 pzp. Plan ten został zamieszczony tylko w BZP (11 sierpnia 2023 r.). Dopiero w trakcie kontroli NIK (12 stycznia 2024 r.) plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2023 r. został zamieszczony na stronie internetowej Urzędu.

Dyrektor wyjaśnił, powodem braku publikacji na stronie internetowej UZŚ było niedopatrzenie spowodowane wprowadzoną zmianą strony Biuletynu Informacji Publicznej²⁴ Urzędu.

(akta kontroli: str. 516-518, 593-598, 629-630)

2. W ogłoszeniu o zapytaniu ofertowym pn.: „Zakup i montaż dodatkowego wyposażenia łodzi inspekcyjnej Inspektor 41 użytkowanej w Urzędzie Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu Delegatura w Kędzierzynie-Koźlu” zamieszczonym na stronie Urzędu 31 maja 2023 r. wyznaczono termin składania ofert na 2 czerwca 2023 r., tj. trzy dni od jego ogłoszenia, co było niezgodne z wewnętrznymi regulacjami. Z pkt. II ust. 2 załącznika nr 6 Regulaminu wynikało, że Urząd wyznacza termin składania ofert nie krótszy niż siedem dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia na stronie internetowej.

Dyrektor wyjaśnił, że powodem skrócenia terminu na złożenie ofert była omyłka, niemniej jednak w odpowiedzi na zapytanie wpłynęła oferta jednej firmy, która jako jedyna dokonała oględzin łodzi.

W ocenie NIK skrócenie terminu na złożenie ofert mogło jednak ograniczyć konkurencję i utrudnić dostęp do postępowania oferentom.

(akta kontroli: str. 547-564, 593-603, 629-630)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2023 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Realizacja wydatków ogółem w kwocie 4 688,1 tys. zł była zgodna z przyjętym planem finansowym. Szczegółowe badanie wydatków przeprowadzono na próbie wynoszącej 634,2 tys. zł, stanowiącej 13,5% wydatków UZŚ ogółem wykazało, że dokonywano ich celowo i rzetelnie.

Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2023 r. nie został jednak zamieszczony na stronie internetowej Urzędu, co było niezgodne z art. 23 ust. 1 pzp. W wybranym do badania postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, o wartości mniejszej niż 130,0 tys. zł, prowadzonym na podstawie wewnętrznych regulacji jednostki, doszło do ich naruszenia (termin składania ofert określono na trzy zamiast siedmiu dni), jednakże jego przedmiot został wykonany terminowo i zgodnie z umową.

²⁴ Dalej: BIP.

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

System kontroli zarządczej w UŻŚ zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sprawozdań.

Do sporządzania sprawozdań budżetowych została wyznaczona jedna osoba²⁵, były one weryfikowane przez Głównego Księgowego UŻŚ. Wyznaczono osoby podpisujące sprawozdania w przypadku absencji Głównego Księgowego lub kierownika jednostki, zastępstwa zapisane były w zakresie czynności wskazanych osób, uprawnienia te wynikały z udzielonych upoważnień.

W UŻŚ przeprowadzono analizę ryzyka opracowując *Plan działalności UŻŚ na rok 2023*, zidentyfikowano i oszacowano najważniejsze ryzyka mogące mieć wpływ na osiąganie celów oraz realizację zadań UŻŚ; wśród nich były ryzyka w obszarze sprawozdawczości²⁶ i prowadzenia ksiąg rachunkowych²⁷ – oceniono te ryzyka na akceptowalnym poziomie ze względu na niskie prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz mały wpływ na realizację celów UŻŚ.

(akta kontroli: str. 127-207)

W systemie finansowo-księgowym, w którym UŻŚ prowadził księgi rachunkowe, suma sald kont syntetycznych była zgodna z sumą sald kont analitycznych, a obroty narastające z zestawienia obrotów i sald – z obrotami dziennika za 2023 r. Na podstawie zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej oraz kont analitycznych stwierdzono, że do ewidencji operacji dotyczących roku 2023 w UŻŚ służyły konta księgi głównej zgodne z:

- zakładowym planem kont UŻŚ ujętym w Zasadach (polityce) rachunkowości²⁸;
- załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej²⁹.

(akta kontroli: str. 27-54, 208-263)

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez UŻŚ rocznych sprawozdań budżetowych za 2023 r.³⁰:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z)³¹.

²⁵ Obowiązki zapisane w zakresie czynności wskazanej osoby.

²⁶ „Błędne i nieterminowe sporządzanie sprawozdań”.

²⁷ „Nierzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych”.

²⁸ W okresie objętym kontrolą obowiązywało zarządzenie nr 18/2022 Dyrektora Urzędu Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia polityki (zasad) rachunkowości w Urzędzie Żeglugi Śródlądowej we Wrocławiu.

²⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 342.

³⁰ Tj. zgodność z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 144, ze zm.).

³¹ Tj. zgodność z rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652).

Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych UŻŚ były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej i nie były korygowane po sporządzeniu sprawozdań. Sprawozdania przekazywane były terminowo i do odbiorców, określonych w rozporządzeniach o sprawozdawczości.

(akta kontroli: str. 264-330)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski Przestrzeganie wewnętrznych regulacji dotyczących zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów pzp.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie³² umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

³² Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres e-mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia pokontrolnego. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzono własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres e-mailowy.

Wrocław, 25 marca 2024 r.

Kontrolerzy:

Mariusz Orawczak
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis

Paweł Potemski
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Karolina Pawlun
Inspektor kontroli państwowej

.....
podpis